

RODOKMEN

ČASOPIS PRO RODOPIS, ZNAKOSLOVÍ A OSTATNÍ POMOCNÉ VĚDY HISTORICKÉ

ЖУРНАЛ ДЛЯ ГЕНЕАЛОГИИ И ГЕРАЛЬДИКИ

GAZETA DLA GENEALOGII I HERALDIKI

MAGAZIN OF THE GENEALOGY AND HERALDRY

REVUE POUR GÉNÉALOGIE ET HÉRALDIQUE.

SCRIPTA DE GENEALOGIA ET HERALDICA

O B S A H: *Ůincenc Prasek: Staré rody na Těšinsku. — Ferdinand Strejček: Rod Svatopluka Čecha. — Uáclav Bartůněk: Místo posledního odpočinku pražského arcibiskupa K. Lamberka. — Ůladimír Janovský: Znaký pražských primátorů: Šustr z Goldburgu, Pavel Kařr z Kařrštejna. — Zprávy. — Literatura. — Dotazy a odpovědi. — Svazové zprávy.*

ROČNÍK I. — ČÍSLO 4. — 31. PROSINCE 1946.

Svaz přátel rodopisu v Praze

Praha I. Národní tř. 25 n. (založeno 1938) jest spolkem v smyslu zákona spolkového. Sdružuje badatele a zájemce o rodopis a příbuzné vědní obory (heraldiku, sfragistiku, numismatiku atd.), sprostředkuje výměnu zpráv a badání v matrikách a archivech, pomáhá svým členům při sestavení jejich genealogických prací, pořádá přednášky a kursy, půjčuje knihy ze své knihovny, spravuje archiv rodokmenů, vývodů, životopisů, rodových dějin, znaků, pečeti a listin. — Zápisné jednou pro vždy Kčs 5.—. — Roční příspěvek Kčs 80.—, v němž jest obsaženo předplatné na časopis »Rodokmen«, vycházející 4x ročně o 16 až 32 stranách. — Roční příspěvek Kčs 20.— pro členy, kteří si nepřejí časopisu. — Účet u Pošt. spořitelny Praha 302.760.

Vydavatelské družstvo Rodokmen v Praze

zapsané společenstvo s ručením obmezeným, Praha I, Národní 25 n. (založeno 1945) jest družstvo ve smyslu zákona o společenstvech z r. 1873. Jest spravováno týmiž činovníky jako »Svaz«, jehož jest sesterskou přidruženou korporací, opatřuje peněžní prostředky, spolupracuje se »Svazem« ve všech směrech a chystá vydávání publikací též z jiných oborů, než rodopis (např. numismatika, místopis, kulturní dějiny, vlastivěda atd.). — Zápisné Kčs 5.— jednou pro vždy. — Výše jednoho podílu, který zůstává majetkem upisovatele, Kčs 50.—. Upsati možno i více podílů. Účet u Pošt. spořitelny Praha 55560.

RODOKMEN

Ročník I. - číslo 4. - V Praze dne 31. prosince 1946

Časopis pro rodopis, znakovství a ostatní pomocné vědy historické. — Nakladatel: Vydavatelské družstvo »Rodokmen«, zapsané spol. s r. o. v spolupráci se »Svazem přátel rodopisu v Praze«. — Novinová sazba povolena ředitelstvím pošt a telegr. v Praze pod č. j. I A-7-2372-OB-46. — Dohlédací poštovní úřad Praha 25.

Řídí redakční kruh. — Adresa redakce a zasilání recens. výtisků: Praha I., Bartolomějská 9 n. — Administrace: Praha I., Národní tř. 25. n. — Tiskne Emil Vychner, Praha-Břevnov 201. — Vychází 4x ročně. — Roční předplatné Kčs 80.—. — Před úřady odpovídá za redakci předseda družstva Karel Vyšín, Praha, Michle, Tábořská 160. n. Telefon 98-101. — Rukopisy se nevracejí. — Za obsah článků odpovídají autoři článků. — Otisk článků a obrázků dovolu jen se svolením vydavatele a s přesným udáním pramene.

Staré rody na Těšínsku.

† Vincenc Prasek

Dokončení

Těhotný Jan, syn Filipa Těhotného, 1591 pustil své fojtství v Hodišově Vavřinci Kyškovi.

Těhotný Jiřík, 1581 koupil v Tisovnici fojtství od fojta Martina.

Těslar Blažek, 1660 převzal ve Visle mlýn a pilu od Tomka Těslara.

Těslar Tomek, 1622 koupil ve Visle mlýn a pilu od Jakuba Stískala; r. 1660 pustil tento mlýn i pilu Blažkovi Těslarovi.

Tkač Tomek, 1650 koupil kus role Hladišovské v Lyžbicích od Augustina Beese z Chrostiny, pána na Dol. Líštné a Lyžbicích.

Tlašta Marek, 1653 zběhl v Karpentné z gruntu, jež mívá před ním Pavel Mrázek, který se pak 1653 tohoto gruntu opět ujal jako svého.

Tuček Vavřín, 1739 fojt purkrechtský obcí strumeňských.

Uchyla Michal, (1645?) jako »zahradník« v Kyčicích koupil kousek země od vrchnosti.

Urbanec Šimon, 1693 jako »novosadník« ve Visle dle dekretu oberregenta kúsek země na chalupu v Glombčeu (= ve Visle) za 6 tol. koupil; gruntovního a robotního platu na Michala od r. 1694 bude dávat po 1 zl. 30 kr., kondělného 6 kr.

Valek, syn fojta Václava z Dol. Žukova, 1588 koupil v Místřovicích mlýn od mlynáře Křistka.

Valíček Jan, 1790 prodal v Řece grunt svému budoucímu zeti Matěji Štefkovi.

Vaško Martin, jinak Vašut, 1644 držel v Jasnovicích grunt vyplacený i osvobozený.

Vašut Martin, recte Vaško Martin, 1644 držel v Jasnovicích grunt vyplacený i osvobozený.

Velšar Jiřík, 1717 koupil v Kojkovicích při císařském kojkovském folvarku domek od Jana Borusa.

Vilčák Jiří, zemřel před 1616 jako mlynář v Bobruku na mlýně řečeném Guldovském, jež byl koupil od kněžny těšínské; mlýn byl r. 1616 prodán Tomášovi Komínovi z Meziříče.

Vítkův Jiřík; 1648 ošacována v Lyžbicích »zahrada« po něm jako po nebožtíku.

Vítkův Mikuláš, 1581 koupil v Tisovnici mlýn od pana Jiříka Kyselovského.

Vojnar Adam, 1609 koupil mlýn v Hodišově (ten pod rybníkem v Pekelku) od Kašpara Vojnara.

Vojnar Kašpar, syn mlynářův, 1585 převzal mlýn v Hodišově (ten pod rybníkem v Pekelku) od Grygera Koloře.

Vojnar Mikuláš, 1587 prodal první mlýn v Hodišově k fojtství hodišovskému.

Vojnarová Eva, 1708 prodala v Kojkovicích při kojkovském folvarku domek (jež byl 1685 koupil Matys Borus) Janovi Borusovi.

Volný Rudzek, 1625 držel grunt v Mostech u Těšína.

Volný Vojtek, před 1595 držel v Borku folvarek, jež toho roku koupil Erazim Frelich.

Všonok Jakub, 1698 koupil (asi grunt) v Ustroni. z Vyšehrad viz Ohm Janušovský z Vyšehrad.

Welczek Ludvík František, svob. pán z Dobré Zemice, 1710 dědičný pán na Dol. Líštné, Lyžbicích, Kačicích a Otrubově.

Wengloř Václav, kolem 1630 zemřel jako fojt v Březůvce.

Zajíc Jan, 1577 prodal jeden mlýn v Holešově Jiříkovi Šlachtovi, od něhož jej 1589 zase převzal zpět.

Zajíc Jiřík, 1614 jako kovář koupil v Ohrazené »kousek země knížecí za svobodné«; roku 1621

koupil v Ohrazené kus pozemku od Adama Gočalkovského z Gočalkovic na Děhylově.

Zajíc Melichar, 1578 koupil v Humnech grunt »služebnický« (t. j. jako na Moravě »půhončí«).

Zajíc (křestním jménem nejmenovaný, potomek Jiříka Zajíce, kováře v Ohrazené v letech 1614—1621), 1691 koupil v Ohrazené pozemek od Abrahama z Eku.

Zajíček (křestním jménem nejmenovaný), 1623 urozený pan hejtman panství těšínského.

Zámarská stará fojtka Kateřina, 1617 koupila v Místřovicích grunt (od Valka Stankova).

Zámarský Pavel, 1656 v Místřovicích žádal, aby mu Adam Karvinský z Karvinné a na Stanislavovicích spolu s manželkou Kateřinou Polyxenou Scipionovou z Křečina odprodali gruntovní dluh.

Zigot Petr, 1647—1652 měl v držení Horní Ustroň.

Zigata Blažek, 1636 ujal v Jistebné grunt po svém otci.

Zura Pavel, 1716 obecní starší v Záblatí u Strumene.

LIDÉ ZAPSANÍ BEZ RODNÝCH JMEN:

I. Fojti.

Adam, 1656 převzal fojtství ve Smilovicích od otce Jurka.

Adam, 1719 prodal fojtství ve Smilovicích Adamu Kyšovi.

Andrys, 1684 převzal fojtství ve Smilovicích od matere.

Blažek, syn starého fojta, 1583 prodal svůj grunt v Oldřichovicích Štefkovi Lištvánovi.

Janek (služebník), 1676 převzal fojtství v Dol. Žukově (od Jurka Filipka).

Jiřík (mlynář v Kotech), 1592 koupil fojtství v Místřovicích od Filipa Řendy.

Jura, »starý vojevoda valašský«, fojt v Hrádku do 1621, kdy od něho koupil fojtství jeho syn.

Jurek, 1629 převzal fojtství ve Smilovicích od Tomáše; 1656 je pustil synovi Adamovi.

Lorenc, 1574 koupil fojtství v Místřovicích od svého tchána Fabiána Gavelkova.

Macek, 1586 se stal v Dol. Žukově fojtem po svém nebožtíku otci Václavovi; roku 1617 převzal fojtství po něm jeho syn Mates.

Martin, 1581 prodal fojtství v Tisovnici Jiříkovi Těhotnému.

Mates, fojt v Dol. Žukově, 1617 převzal fojtství po otci Mackovi a 1659 je »pro sešlost věku« pustil svému zeti Jurkovi Filipkovi.

Matouš, fojt v Bažanovicích, 1587 převzal k svému fojtství mlýn od Vavřince. Němcova syna z Děhylova.

Matúšek, 1577 prodal fojtství i s folvarkem v Mostech u Těšína Janovi Lhotskému ze Lhoty.

Petr, syn fojta v Dol. Žukova, 1556 koupil fojtství v Mostech u Těšína od Šebesty, fojta starého.

Šebesta, fojt starý v Mostech u Těšína, 1556 prodal své fojtství Petrovi, synovi fojta z Dol. Žukova.

Šebesta, fojt v Mostech u Těšína, 1577 koupil folvarek od Jana Lhotského ze Lhoty.

Tomáš, 1629 pustil fojtství ve Smilovicích Jurkovi.

Urban, fojt v Tisovnici; 1600 vdova po něm Zuzana prodala tisovnické fojtství Petrovi Goryčkově.

Václav, fojt v Dol. Žukově, 1586 byl již mrtev a jeho synové (Jiřík, Macek, Jan, Petr, Valek a Stanislav) pustil fojtství bratru Mackovi, po kterém nastoupil roku 1617 jeho syn Mates.

Valek, syn fojta Václava z Dol. Žukova, 1588 koupil v Místřovicích mlýn od mlynáře Křistka.

Valentin, 1620 starý fojt v Mostech u Těšína.

Vaněk (mlynář), 1641 koupil fojtství v Hor. Lištné od Grygera Gazdy.

Vavřinec, fojt v Dol. Žukově, 1563 dostal od vrchnosti vyměřeno kus březiny »od řadovného potoka až po stávký kotovské«.

Vavřinec, fojt v Bažanovicích, 1607 prodal mlýn od svého fojtství Jakubovi, »pasirbovi svému«.

II. Mlynáři.

Adam, nevlastní syn mlynáře Mat. Javorského, 1723 v Brenné.

Bartl, mlynář v Lipovci; 1645 mu připsán grunt v Lipovci.

Jakub, 1654 převzal ve Smilovicích mlýn od matky, ale zběhl a jeho žena prodala mlýn roku 1666 Jurkovi.

Jiřík, mlynář v Kotech, 1592 koupil fojtství v Místřovicích od Filipa Řendy.

Jiřík, 1593 převzal ve Smilovicích mlýn od otce Lukáše.

Jurek, 1666 koupil ve Smilovicích mlýn od ženy zběhlého mlynáře Jakuba.

Kašpar, 1571 prodal mlýn v Holešově Jakubovi Močigemovi.

Křistek, mlynář v Místřovicích, 1588 prodal svůj mlýn Valkovi, synovi fojta Václava z Dol. Žukova.

Lukáš, 1595 pustil ve Smilovicích mlýn synovi Jiříkovi.

Matouš, 1587 převzal k svému fojtství v Bažanovicích mlýn od Vavřince, Němcova syna z Děhylova.

Mikuláš, 1574 prodal mlýn v Tisovnici Staňkovi Skočilasovi.

Valek (syn fojta Václava z Dol. Žukova), 1588 koupil v Mistřovicích mlýn od mlynáře Křistka.

Vaněk, 1627 převzal ve Smilovicích mlýn od matere.

Vaněk, mlynář, 1641 koupil fojtství v Hor. Lištné od Grygera Gazdy.

Vavřinec, 1607 prodal mlyn od svého fojtství v Bažanovicích Jakubovi, »pasirbovi svému«.

III. Služebníci (= slezská obdoba moravských púhončích).

Adam služebník, 1727 zřantoval svá privilegia na

služebnický grunt v Dol. Žukové, potom zběhl a jeho statek 1736 konfiskován a prodán.

Anna služebnička v Zámrsku, 1577 prodala služebnictví zámrské svému synovi.

Eva služebnička v Humnech, 1602 prodala služebnictví synovi Janovi.

Jan služebník, 1602 koupil služebnictví v Humnech od matky Evy.

Janek služebník, 1676 převzal v Dol. Žukově, fojtství (od Jurka Filipka).

Jiřík služebník, 1614 pustil grunt služebnický v Dol. Žukové svému synovi.

IV. Ostatní.

Andrys, 1649 sedl na »vyrobisko« v Jistebné a ten grunt sám sobě vyrobiti musel.

Michal, syn předešlého Andryse, »svůj oddíl (= na vyrobisku v Jistebné) na vrchnost propadl«, protože se provinil s dívkou.

Rod Svatopluka Čecha.

Dokončení.

Do roku 1870 spadá Boženin první větší úspěch literární. Předtím otiskovaly již její literární plody, plzeňské listy, ale uvedeného roku povýšil sám přísný redaktor »Květů« Vítězslav Hálek Boženu Čechovou mezi uznané přispívatele nejlepšího časopisu českého a otiskl jí v 13. čísle lyrickou báseň »Klam«.

Tato báseň vzbudila mimo jiné i zájem literárního začátečníka Jaroslava Vrchlického, takže zatoužil mladou autorku osobně poznat. Napsal roku 1871 bratru Bedřichovi do Prahy: »Dne 29. června dostaneme vysvědčení a tu vyrazím 30. s kolegy pěšky do Plzně a zdržím se půl dne, abych poznal Elišku Krásnohorskou a Boženu Čechovou.«

Než básnická činnost Boženy Čechové nerozkvetla plně nádhernými květy bystrého ducha jejího. Jen krátký čas ještě zabývala se básněním, ale potom v ní nastala změna, kterou vylíčila v dopise bez data: »Povahu svou změnila jsem zcela. Někdy se sama sobě divím. Já již nikdy nesnívám, jako jsem snívala dříve, ale nejsem také více poetickou. Ta poesie, která druhdy bývala ve mně, proměnila se v sílu. Já mohu nyní vše učinit, co chci, jindy jsem ale nemohla chtít.«

Velký vliv na Boženu Čechovou měla několikaletá známost její s Adolfem Uhlířem, potomním ředitelem mlýnů Hýrovských v Plzni, která jí způsobila leckterou nepříjemnost a těžkou chvíli, jak se dočítáme v jejích dopisech. Plzeňská teta byla by

jižjiž málem párek rozehnala. Několik neděl byli snoubenci připraveni na nejhorší a Božena se již smířovala s nepříznivým osudem. Avšak vše se šťastně rozuzlilo a tak se koncem školního roku 1874 Božena Čechová vzdala svého místa, odjela na prázdniny k rodičům do Nejdku u Karlových Varů a tam došlo k oddávkám dne 26. října 1874.

Rodinné starosti a péče o děti odvedly slibný talent literární činnosti nadobro. Božena Čechová zemřela dne 2. února 1880 po porodu čtvrtého dítěte a pohřbena na hřbitově u sv. Mikuláše.

V její pozůstalosti nalezena řada básní z dob jejího nejslibnějšího rozkvětu, na nichž lze stopovat značný vliv Hálkův a i Svatoplukův na mladou básnířku.

Neumíte, ó vy lidé,
ve světě si ráje tvořit,
jenom štěstí rozvalovat,
jenom stany lásky bořit.

Vladimír Čech.

Narodil se dne 24. listopadu 1848 v Peruci. Do školy chodil ve Vraném, v Litoměřicích a ve Slaném, kde vychodil také první třídu gymnasia. Roku 1861 byl přijat za bezplatného chovance arcibiskupského konviktu, kde zastihl bratra Svatopluka Čecha, a studoval na gymnasiu novoměstském. Z kvarty vstoupil do hospodářské praxe ve

Vraném a působil tam jako bezplatný praktikant od 1. září 1863 do 31. srpna 1865, načež dostal místo placeného praktikanta ve Spáleném Poříčí, kde zůstal do 3. října 1866. Od 1. listopadu 1866 do 1. srpna 1867 byl posluchačem vyšší hospodářské školy v Táboře, pokračoval pak ve studiích na technice v Praze od 1. listopadu 1867 do 1. července 1868. Poslouchal hlavně přednášky dra J. B. Lambly o naukách hospodářských a Františka Štolby o lučbě hospodářské, zvláště o cukrovarnictví. Odbyv zkoušky s výborným prospěchem působil nejprve ve Vraném, v Peruci a znovu ve Vraném jako zatímní hospodářský asistent do konce roku 1869, kdy získal placené místo důchodenského kancelisty na panství Štěpána Erdödyho v Chorvatsku. Dlouho tam nepobyl a již 27. září 1870 nastupuje nové místo hospodářského odjunktá ve Studňovsi a roku 1872 ve Slaném, kde zůstal do roku 1874. Tehdy ho přijal do svých služeb hrabě Bombelles a svěřil mu místo tajemníka v Opece na hranicích Štýrska a Chorvatska. Roku 1875 odebral se do Záhřebu hledat si nové místo, když se však dověděl o volném místě učitele na rolnické škole ve Velkém Meziříčí na Moravě, rozhodl se pro ně a učiteloval od 1. listopadu 1875 do 30. dubna 1878. Seznámiv se se dcerou zámožného mlynáře Annou Mácovou, pojal ji 6. května 1878 za choť a odstěhoval se s manželkou do Prahy, kde založil s bratrem Svatoplukem a jeho přítelem drem Servácem Hellerem koncem roku 1878 ilustrovaný měsíčník »Květy«. Roku 1886 rozšířil svůj vydavatelský podnik na nakladatelství, které se zapsalo do literárních dějin vydáním některých knih Svatoplukových, Arbesovy »Ethiopské lilie«, Jiráskovy »Johanky«, Zeyerovy »Kroniky o sv. Brandysu«, Wintrových »Starobylých obrázků z Rakovnicka«, Lierových »Arabesek a humoresek«, »Latinské babičky« Schulzovy a Vrchlického překladu básní Leconta del' Isle. Ale nakladatelství Vladimírovi nesvědčilo, a tak se po deseti letech — r. 1887 — vrací do rodiště své chotí, věnoval se průmyslovému závodu, který sám založil, a získal takovou úctu spoluobčanů, že mu později svěřili obtížný úřad starostenský. Jeder rok sice přerušil svůj pobyt ve Velkém Meziříčí, když se totiž bratr Svatopluk odstěhoval r. 1895 z Prahy do Obříství a bylo nutno ujmout se odpovědnosti listu před úřady, ale v srpnu 1896 vrátil se do svého působiště a zůstal tam již až do předčasné smrti dne 5. července 1905 v bavorském Reichenhallu, kde léčil svůj vážný neduch.

Již od roku 1873 za pobytu ve Slaném, kdy vznikali Svatoplukovi »Adamité«, pocítil Vladimír v sobě nadání spisovatelské, počal básnit, ale na veřejnost si netroufal. Teprve roku 1896 uznal za vhodné otisknout ve »Květech« povídku »Zloděj«, která vzbudila značnou pozornost a podnítila skromného autora k horlivější práci další, jejíž plody, otiskované buď s pseudonymy (nejčastěji V. Simeon, jindy též Č. Vlach, J. Loucký, V. Erben, B. Hron, Hanuš Horký, J. Bárta, F. Květ, V. Zeman, Bohuš Horský) nebo i anonymně budily stále ro-

stoucí zájem o domnělého začátečníka. Jaké povahy jsou povídky a články Vladimíra Čecha, prozrazují již samy tituly: Z Prahy do Kolína (1898), Chudoba (1899), Historie lupiče (1899), Válka Jarní motiv (1902), Kapitoly z okultismu (1903), (1899), Pohádka o ovečkách a pastýřích (1901), Z veršů (1903), Dědičnost chorob duševních (1904), Vraťte se k životu! (1904), Zžitkování lihu (1904), Kulturní problémy (1904), Severní vody (1904), Lékař a nemocný (1904), Zjevy úpadkové (1904), Proč (1904).

Vladimír Čech jeví se ve svých pracích nejen jako pravý lidumil vřelým citem pro spravedlnost, ale také jako hluboký filosof, který se nebál vnikat i do tajů světa nadmyslného a nadrozumového. Je velká škoda pro českou literaturu, že výsledky dlouholetého úsilí a zkušenosti Vladimíra Čecha zůstaly uzavřeny v zapadlých ročnících »Květů« a nepodnítily povolané vědce, aby zařadili vážného myslitele směru nábožensko-filosofického mezi nejčestější badatele a učitele vyšší mravnosti. Svoje průbojné názory a současné zjevy života národního a společenského ukládal Vladimír Čech také do zvláštního časopisu »Svědomí«, měsíčníku pro povznesení mravní kultury, který založil r. 1897 po návratu z Prahy a jehož vydal jen jediný ročník pro nedostatečný zájem o tento významný podnik.

Měsíčník »Svědomí« je dnes vzácnou raritou již také proto, že celý vyplnil Vladimír Čech svými vlastními příspěvky, podepsanými buď jménem skutečným nebo smyšleným (V. Čermák, Jan Vrba, J. Křen, Č. Vlach). I ve »Svědomí« vystihují již pouhé nadpisy závažnost námětů, jak dokazují již tyto ukázky: Názory Petra Civína, Tajemství života, Miluj bližního svého! Jarní rozjímání, Svatá noc, Poslední den jeseně, Přirozenost a zákon, Vláda nebo monarchie? atd.

Velmi mnoho náčrtků, zlomků i rozběhů zanechal Vladimír Čech v rukopisech, mezi nimi také materiál k románu »Doktor Hlasivec«.

Celá bohatá literární pozůstalost Vladimíra Čecha plně potvrzuje oprávněnost jeho velkého bratra Svatopluka v tklivé práci »Z upomínek na bratra Vladimíra«, kterou opravdu teprve vlastně »objeven« nadprůměrný český filosof národní veřejnosti ve »Květech« r. 1905.

»I pravil jsem si, že bratr vlastně byl sklácen na samém začátku své pravé dráhy, kdy teprve v plném rozpětí svých sil začal všechno to, nad čím léta přemýšlel a hloubal, co v nitru svém pracně nashromáždil usilovným studiem a časem krušnými životními zkušenostmi, vtělovaťi ve zdárné literární činy.«

Zdeňka Čechová.

Narodila se dne 28. října 1853 v Litni u Berouna. V letech šedesátých se vzdělávala v Praze, kde se učila moderním jazykům, pro něž jevila mimo-

řádné vlohy. Původně bylo pomýšleno na to, aby se stala vychovatelkou, ale když byli rodiče upozorněni na její vzácný alt, bylo rozhodnuto, že se bude také ještě zdokonalovat ve zpěvu. Jejími učiteli byli Bedřich Smetana a Karel Pivoda. Potom hledáno pro Zdeňku vhodné místo u pražského divadla, ale marně sháněna nutná protekce. Stává se tedy Zdeňka Čechová členem operní společnosti v Liberci, ovšem německé, což celá vlastenecká rodina těžce nesla, třebaže sklízela Zdeňka krásné úspěchy. Konečně přece r. 1876 povoleno výborné altistce pohostinské vystoupení na scéně t. zv. Novoměstského divadla (v místnostech nynějšího divadla 5. května) v úloze cikánky Azuceny ve Verdiově »Troubadouru«. Umělkyně nebyla v Praze neznáma, neboť české obecenstvo mělo několikrát příležitost slyšet sestru Svatopluka Čecha, tehdy již oblíbeného básníka, na několika koncertech k dobročinným účelům. Časopis »Lumír«, jehož hlavním redaktorem byl ještě roku 1876 Svatopluk Čech sám, ocitoval z jiného listu mnohoslíbený posudek o umělecké vyspělosti třidvacetileté debutantky: »O slečně Čechové jsme ze soukromých ohledů nuceni citovati prostě a bez vlastní poznámky úsudek jiného listu, kterýž praví: Slečna Čechová zejména na podiu koncertním již několikráte podala důkazy nevšedního svého nadání pěveckého, zvláště nalézaly všestranného uznání její zvukný i objemný alt i živý výraz, v němž obrazil se čistý a ušlechtilý cit. Úspěch, jakého tentokrát co Azucena sobě dobyla, mohl by také s přísně uměleckého stanoviska míti plnou platnost, kdybychom se o zpěvu samém mohli vysloviti s toutéž bezvýminečností jako o dramatickém jejím nadání. Časté tremolování hlasu, příliš otevřené užívání dolejších tónů, zvukností svou až k malému G jinak překvapujících, jakož i nedosti zprostředkované užívání prsního a hlavního hlasu a vokalisace poněkud manýrovaná ruší do jisté míry celistvý dojem. V těchto směrech nutně dovršiti ještě musí velenadaná debutantka svá studia. Hlas i nadání svědčí jinak, zajisté o nevšední způsobilosti pro obor dramatický. Obecenstvo živému jejímu zpěvu prokazovalo hlučnou pochvalu, i vyvolalo ji po každém jednání.«

Přes to přese vše dáno Zdeňce Čechové na srozuměnou, že v nejbližší době nemůže počítat s angažováním, a tak v rodinné radě rozhodnuto, že se Zdeňka spíše užíví jako vychovatelka, než jako čekatelka divadelní kariery. Bratru Svatoplukovi se podařilo po smrti otcově opatřit pro sestru místo v rodině dra Julia Grégra, po nějakém roce dostala se za vychovatelku a později za společnici do zámožné rodiny pražského notáře Tongla, které zůstala věrnou až do smrti paní Tonglové r. 1899. Poté se přestěhovala k bratrovi do Obřívství a sdílela vzornou péči o slavného básníka s neteří Vandou Rakovou, která řídila domácnost Svatoplukovu od jeho přesídlení na Letnou a pro-

vázela ho i do jeho sídla venkovského. Zdeňka Čechová obnovila milovanému bratrovi »božský půvab šťastné domácnosti«, provázela ho i na jeho cestách do ciziny a doplňovala láskyplně jeho chudou pokladnu. Vzácná Marta básníkovy domácnosti poskytla i potřebný peníz na zakoupení trojské vilky Havránky a neopustila jí ani po předčasné smrti bratrově, jsouc pečlivou strážkyní jeho cenných památek po velikém nebožtíkovi. Původně odkázala vilu spolku »Svatoboru« pro přestálé české spisovatele, když však nebylo úhrady na její udržování, dala svůj souhlas, aby byla Havránka postoupena manželům Masovým, příbuzným to rodiny Čechovy. Památný inventář bratrova bytu i se všemi rukopisy básníkovými odkázala Museu Svatopluka Čecha v pražském Klementinu. Zemřela v Troji dne 5. prosince 1935 a uložena do rodinného hrobu na vinohradském hřbitově k své matce, bratru Janovi a sestře Růžence.

Miloš Čech.

Narodil se jako šesté dítě Fr. J. Čecha v Litni u Karlštejna dne 15. dubna 1885. Do školy chodil nejprve ve Vraném, ve šk. r. 1864—65 v Mnichově Hradišti, neboť bratr otcův Antonín vypomáhal četné rodině jak mohl, a ujal se proto i Miloše, který pak dán roku 1865 na strýcovy útraty na gymnasium v Mladé Boleslavi. Počátkem školního roku 1866—67 byl přijat, jako před tím oba starší bratři, za bezplatného chovance arcibiskupského konviktu a studoval na německém gymnasiu novoměstském. Když se roku 1873 bratr Svatopluk přestěhoval ze Slaného do Prahy, aby tam redigoval »Lumír«, byl tím také Miloš již téhož roku stržen do literárního proudu a počal přispívat nejen do »Lumíra«, ale zvláště do Ottova »Palečka«, který získal v Miloši Čechovi jednoho z nejhorlivějších spolupracovníků. Miloš Čech nemohl se ovšem jako student a později jako seminarista podpisovat vlastním jménem, a proto používal pseudonymu Jan z Lípy (podle lípy liteňské), nebo značek M. Č., J. z L., i O. S. V Miloši Čechovi mohli jsme mít jednoho z našich nejlepších humoristů, neboť jeho drobnosti prozrazují nevšední nadání spisovatelské a překypují pravým českým humorem. Ale osud usoudil jinak. Po maturitě rozhodl se totiž Miloš pro studia bohoslovecká, třeba »musel slyšet neustálé přemlouvání, aby do theologie nevstupoval.« V semináři se Miloš necítil šťastným, brzy vyměnil pražský za litoměřický, stal se vězněm, který trpěl pod přísnou kontrolou svých nadřízených a tísní nepříznivých poměrů. Roku 1878 byl vysvěcen a kaplanoval v Českém Dubě, kde rozvínoval horlivou činnost buditelskou. Stal se jednatelem »České besedy« a duší české menšiny. Ještě odtud přispíval časem do »Lumíra« a do »Palečka«. Když mu byl proto život ztrpčován, odhodlal se k ráznému kroku:

vzdal se svého místa a rozloučil se otevřeným listem se svými osadníky. Roku 1880 opouští Miloš lůno katolické církve a dává tím podnět bratru Svatoplukovi k jeho mohutnému »Václavu z Michalovic«. Milošovi nastaly pak těžké doby, marně sháněl sebe chudší místo v Praze, které by mu poskytlo výživu. Cítil v sobě touhu stát se apoštolem lidu, a proto se také hlásil u evangelických sborů o místo kazatele. Konečně se mu takové místo naskytlo, žel mezi Němci a u Němců. Z Varnsdorfu v severních Čechách psali Miloši Čechovi, že potřebují prvního kooperatora pro osadu starokatolickou. Dne 10. května 1880 nastoupil službu a od té doby nepřestával se utěšovat myšlenkou, že se mu přece podaří dostat se mezi Čechy. V jednom listě čteme na př.: »Je nás kněží Čechů několik, kteří toužíme po obnově ducha Husova a Jiříkova v národě našem — sami ve vyhnanství pro ducha toho.«

Nebylo nikoho, kdo by bratru básníka Svatopluka Čecha podal pomocnou ruku a tak, po 10 měsících — v březnu 1881 — odchází Miloš do Vídně, aby se postavil v čelo tamější obci starokatolické. Ač se nikdy netajil svým českým původem a smýšlením, získal si lásku všech svých osadníků a v září 1888 byl desátou synodou zvolen správcem biskupství. Jak rád by byl i ve Vídni sjednotil tamější Čechy ve víře, kterou považoval za nejlepší! »Mám chuť zavést zde české obřady a zkusím, nalezne-li se mezi těmi 200.000 vídeňskými Čechy více vážných duchů,« svěřuje se Miloš bratrovi v listě ze dne 23. června 1891. Odpovědný úřad zaměstnával a vysiloval horlivého kněze natolik, že nebylo již pomyšlení na další literární práce. Přesto se Miloš Čech nevzdával myšlenky, že se bude moci vrátit k ní do vlasti. Tato touha dostoupila vrcholu r. 1895, kdy mu dáno na srozuměnou, že je správa biskupství přeložena do Varnsdorfu a že by musil přesídlit tam, nechce-li vzít za vděk místem podřízeným. Miloš Čech se zatím oženil a nemohl jednat lehkomyšlně.

Zapřisahal oba bratry, Svatopluka i Vladimíra, aby mu dopomohli v Praze k nějakému místu sebe skrovnějšímu, jenom aby uživil rodinu a dostal se mezi Čechy. Dopisy Milošovy z let 1895—96 prozrazují velikou nedočkavost, s jakou vymáhal upřísnění žádosti svého puđu.

»Jakého že bych si postavení přál? Každého, jež zastati dovedu, buďsi co tajemník, budovni správce nějaký, bibliotekář nebo kdesi v redakci — však bych zanedbané zase brzy dohonil! — v účtárně a j. Anglicky mluvím a píšu dostatečně a frančině rozumím tolik, abych četl a dopisoval. Vpravil bych se časem i v nejnezvyklejší postavení — nutnost a pevná vůle jsou nejlepšími učiteli. Nejmilejší by mi rei bylo místo poněkud duševně zaměstnávající« (z listu 18. 11. 1895). A veliký Svatopluk podnikal, co mohl, aby zachránil bratra národu a české literatuře. Byl přesvědčen o neobyčejných vlohách Milošových a dovedl změ-

řit hloubku bratrova sebezapírání. Ale pro zbožňovaného poetu neměli nikde víc než jalové sliby. Těmi se udržovali oba sourozenci po celý rok v hořečném napětí. A když se rok schyloval a s ním se končila lhůta, do které se měl Miloš rozhodnout, odhodlal se Svatopluk sám k pomoci a nabídl bratrovi vlastní místo redaktora »Květů.« Tuto oběť nechtěl však Miloš přijmout, ujišťuje sice šlechtěného Svatopluka »jak blaženým by ho učinilo svědomí, navracenu býti svému národu«, ale odhodlává se k návratu mezi varnsdorfské Němce.

Tím byl osud Milošův zpečetěn navždycky. Četnými jeho dopisy proplétá se potom jako zlatá nit, vroucí modlitba za to, aby se jeho děti neodcizily českému národu. Za řadu jiných mluví dopis z 5. dubna 1898:

»Ten továrnický ruch a dým není příprěží míru a srdečnosti a pak to podivné národnostní vzrušení směru Wolfova i zde přívrženců našlo, kterým české jméno a český původ můj jsou trnem v oku . . . Hmotné postavení mé není skvělé a s úzkostí již na to pohlížím, že mi za dva roky se bude rozhodnout, pošlu-li Ericha někam na studie nebo ne. Zde středních škol není a k něčemu lepšímu bych mu přece rád pomohl, nejraději bych ho poslal do Prahy, aby národ svůj poznal a v lásce k vlasti byl potvrzen, ale kde vzít dostatečně prostředky? Erich hudlaří a doprovází mne tu a tam na svých houslích, když za tichého večera po dobách mládí se mi zasteskne a z hrdla ty milé staré písně se derou. Tu zpíváme pak společně Kde domov můj?, Hájek jako mléko kvetl, Bývali Čechové, Zahučaly hory a j. v. Často až k slzám mne to pohne — vše, co zbývá mi a co ještě víže mne s minulostí: píseň a ta soukromá modlitba, jak od mládí jsem jí přivykl. A zbývá mi ještě něco: naděje, že co starý pensista někam v rodný kraj se zase uchýlím a zemru, kde jsem se narodil. Ale snad přece dříve: trochu to hýbá v českém svědomí a je jich víc, co jsou odhodláni k tradicím nejslavnějších dob národa svého se navrátit. Bůh dej! Pak rád bych zemřel, stana se ještě svědkem obrození!«

Bohužel všechny naděje ukázaly se marnými a také naše literatura ochuzena o další, vyspělejší plody nadějného humoristy. Po českých časopisech let sedmdesátých zůstala roztroušena jenom troška básniček a řada humoresek, které autor sám v přísné autokritice označuje bratru Svatoplukovi jako »beztvárné chmýří nevypělé fantasie«. Jinak napsal Amadeus Czech pro své německé spolu-bratry několik německých knih s úvahami, kázáními a modlitbami starokatolickými.

Miloš Čech nepřestal toužit po návratu mezi své a jeho smrt uspíšila bolestná vzpomínka na smutné výročí nedobrovolného návratu mezi Němce. Zemřel raněn srdeční mrtvicí dne 1. ledna 1922, téhož dne, kterého se ujal 25 let před tím duchovní správy ve Varnsdorfu.

Českému národu zůstal věren do posledního dechu. Jako odkaz národu zní dnes jeho slova, jimiž se omluvil pořadatelům slavnosti Svatopluka Čecha dne 16. října 1921: »Nechť vánek nesmrtelné lásky a ducha oslavencova posvěti i ten nový pomník, vděčným národem mu věnovaný, aby zdrojem nadšení a posily se stal všem, již kdy ve vzpomínání a se srdcem pohnutým povznesou zraků svého k tak záhy ztichlé tváři! Nechť čerpají z duševního toho s ním spojení vždy nové síly a naděje pro svatý boj za ony nejvyšší statky pozemské, jimž i on celý svůj život zasvětil, pro boj za vlast a pravdu, za lásku k lidem a za onen kýžený pravý světa mír, jenž neprýští více z vratkých smluv a násilí, ale zakotven jest v srdcích a svobodě všech národů!«

Marie Čechová.

Narodila se ve Vraném 21. září 1859. Zaslouhuje jistě zdůraznění, že i tato sestra Svatoplukova měla pozoruhodné nadání básnické, o němž svědčí několik pozůstalých ukázek rukopisných, z nichž jenom jediná se dočkala uveřejnění, a to téměř celé půlstoletí po její předčasné smrti (zemřela dne 1. července 1892 na Křivoklátě) v knize dopisů jejího otce »Životní román Františka Jaroslava Čecha«, vydané roku 1940. Marie Čechová doprovázela s nejmladším bratrem Jeníkem svoji maminku na cestě do Bukoviny a stanula pak 10. října 1877 nad otcovým čerstvým hrobem, jemuž později zasvětila svoje procítěné verše:

Hrob mého otce v cizině.

Na hřbitově mezi kříži
zelená se skrovný rov,
žádný pomník ho netíží,
žádný mramor, žádný kov.
Blíže nízké zidky leží,
přes níž vrba truchlící
sklání svoje větve svěží,
každou vesnou pučíci.
V jejím stíně na mohyle
temně rdí se poupenec,
nezabudky zdobí mile
lůžko, svitý u věnec.
Žlutý šfavel na něm roste,
bílá růže vykvétá,
včelky jsou zde denní hosté,
motýl tam i zalétá.
Ovšem nedí, kdo zde dřímá,
zlaté písmo kamene,
aniž koho zem ta jímá,
cizinec si vzpomene.
Ale že zde jednou tekla
vřelá slza, viděl Bůh,
kolena když tu poklekla,
k nebesům se vznášel druh.
Nyní hrob jest osamělý,
nikdo k němu nechodí,

nikdo na něm o neděli
pozaplnat neradí.
A jaký to poklad skrývá
úzké komůrky té strop,
že má duše při něm dlívá?
Toť otce mého časný hrob.

Marie Čechová působila léta jako pěstounka mateřské školky, kterou zřídila Ústřední matice školská na Josefově u Brna. Když pronikla zpráva o její smrti do jejího působistě, otiskla »Moravská Orlice« ze dne 3. července 1892 uznalý nekrolog, z něhož opisujeme aspoň jednu výmluvnou větu: »Zesnulá vyznamenávala se vzácnou ušlechtilostí povahy: skromná beze všech nároků, dobrá jako matka, ušlechtilá ve svém smýšlení a činnosti, neúmorná v práci a prodchnutá vřelým vlastenectvím, musela se vepsat v lásku svých dětí i všech, kdož s ní přišli do styku.«

Růžena Čechová.

Narodila se dne 7. října 1861 ve Vraném. V rodišti chodila do obecné školy a od r. 1873, když se rodiče přestěhovali do Prahy, nějaký čas i v Praze. Potom byla s rodiči v Nejdku u Karlových Varů, v Rasiji v Chorvátsku, ve Ferdinandshofu a posléze znovu v Praze, kde r. 1877 byla přijata do českého ústavu učitelského. V době, kdy meškali rodiče s nejmladšími dětmi v Bukovině, pečovala o ni choť ředitele svatohavelské školy Krillová. Po smrti otcově bydlela s matkou a mladšími sourozenci u bratra Svatopluka, a teprve, když se její bratr odstěhoval na Letnou, zůstala sama na Vinohradech, jako literární učitelka vinohradského okresu.

Růžena Čechová psala zprvu povídky, především pro děti a jen tu a tam objevila se v některém časopise její práce, určená dospělým. Roku 1900 vstoupila do výslužby a od té doby se počala její pilná činnost literární. Denní listy i rodinné časopisy ochotně a rády otiskovaly procítěné příspěvky nadané sestry velkého Svatopluka, a tak se jich za několik let nashromádkovalo do tří objemných svazků (r. 1907 »V úponcích touhy«, r. 1909 »Vlnami života« a r. 1919 »Jejich úkony«) a ještě asi na stejný počet knih zůstalo jejích prací roztroušeno po rozličných časopisech. Zvláštní skupinu by tvořily hřejivé vzpomínky Růženy na bratra Svatopluka, jichž je slušná řada a které vyznačuje hřejivé teplo lásky a obdivu vděčné »Róžrle«, jak sestru od jejího dětství nazýval veliký Svatopluk.

Růžena Čechová nazývala svoje práce povídkami, ale spíše jsou to obrázky, výseky, úryvky ze života lidí na pohled nepatrných, ale srdcem bohatých a štědrých. Nejraději líčí Růžena Čechová vnitřní život zasněných bytostí dívčích, které strádají nepochopením sobeckého okolí, nebo roztomilé postavy dětské, prahnoucí po lásce silnějších a větších. Dobrosrdečné stařenky se stří-

Rodokmen rodiny Čechovic

Podle matrik peruckých sestavil
Ferdinand Strejček

Václav Čech, soused v Černocho
Matěj * 6. 2. 1681 Černochoy, m
z Černochova

Jakub * 26. 7. 1716 Černochoy

Michal * 27. 7. 1748 Peruc

Josef * 5. 3. 1793 Peruc
† 24. 8. 1864 Peruc
m. Antonie r. Dobrá z
† 1856

Marie
* 12. 1. 1816
m. Josef Janč
mlynář v Ředhošti č. 35

Dítky:
1. František
2. Josef
3. Antonín
4. Rosalie
5. Marie
6. Kateřina

Z manželství Františka
s Annou Kučerovou z Ředhoště:
1. Marie (m. Václav Menzl, ob-
chodník v Dušníkách)
2. Josef † 1908
3. Antonín, em. ředitel gymnas.
v Jilemnici, t. č. v. Ml. Bole-
slavi

František
* 29. 12. 1817
† 8. 10. 1877
Stupka (Bukovina)
m. Klára r. Raková
* 13. 12. 1826 Jirny
† 11. 1. 1890 Vinohrady
Viz tabulka č. 2.

Barbora
* 24. 11. 1819
m. Václav Lisec
rolník v Charvatcích
u Budyně
* 24. 12. 1822
Viz tabulka č. 4.

Josef
* 7. 11. 1821
záhy
zemřel

Josef
* 18. 11. 1823
dědic statku
m. Marie
r. Fajerová
z Dobřině
u Roudnic
Viz tab. č. 5.

bern
v Blat
m. M

1. Ladis
* 10.
obch
radě
obch.
m. K
bursk
2. Jan
* 13.
MUD
m. A

František Čech
m. Klára r. Raková

Svatopluk
* 21. 2. 1846
Ostředek
† 23. 2. 1908
Praha
básník

Božena
* 22. 2. 1847
Bezděkov
† 2. 2. 1880
Plzeň
m. Adolf Uhlíř
správce par. mlýnů
v Plzni

Dítky:
1. Adolf
2. Egon
3. Selma

Vladimír
* 24. 11. 1848
Peruc
† 5. 7. 1905
Reichenhall
m. Anna
r. Mácová
Viz tab. č. 3.

Milada
* 11. 6. 1850
Struhařov
† 12. 3. 1851
□ Okrouh-
lice

Milada
* 9. 3. 1852
Jezero
† červenec 1924
Praha XII
m. Václav
Teyzar
hraběcí důchodní
v Peruci
† 5. 12. 1892

Zdeňka
* 28. 10. 1853
Liteň
† 5. 12. 1933
Troja
u Prahy

Miloš
(Amadeus)
* 15. 4. 1855
Liteň
† 1. 1. 1922
Varnsdorf
starokatolický biskup
ve Varnsdorfu
m. Johanna (Hanni)

Dítky:
1. Erich Czech
německý žurnalista
2. Klára
m. JUDr. K. Herr-
mann advokat ve
Varnsdorfu

used v Černochově, m. Mariana

TABULKA 1

Černochoy, m. Veruna r. Krejtná
z Černochova

7. 1716 Černochoy, m. Marie

7. 1748 Peruc, m. Barbora

5. 3. 1795 Peruc č. 31

24. 8. 1864 Peruc

nie r. Dobrá z Ředhoště

† 1856

	Václav	Kašpar	Antonín	Veronika	Anna
1823	* 17. 11. 1825	* 6. 1. 1828	* 22. 1. 1830	* 20. 7. 1832	* 6. 8. 1834
ku	† 7. 11. 1904	† 1881 v rus. Polsku	obchodník, pak	m. Řehoušek	† 4. 7. 1849
ie	berní kontrolor, posledně	ředitel zahrad	tajemník v	sládek	
vá	v Blatné, pak úřed. »Nár. Pol.«	kníž. Lubomířského	Mnich. Hradišti,	v Trnovanech	
ě	m. Markéta r. Buschková	m. Michalina	posléz majitel	u Teplic	
ic	z Plzně	* 1846	zaopatřovací		
5.	† 5. 2. 1924	† 30. 9. 1932	kanceláře na	Dítky:	
	Dítky:	Dítky:	Král. Vinohradech	1. Alois	
	1. Ladislav	1. Václav Jeroným		2. Klára	
	* 10. 4. 1864 Plzeň	ředitel cukrovaru,			
	obchodník, býv. poslanec na	po převratu úředník			
	radě říšské, býv. vicepresid.	ve Varšavě			
	obch. a živn. komory	m. Stanislava			
	m. Karla r. Nebeská z Nym-	2. Jadwiga, učitelka			
	burska	3. Maria, učitelka			
	2. Jan Otakar				
	* 15. 2. 1875				
	MUDr, odborný lékař v Praze				
	m. Anna				

František Čech
Klárar. Raková

TABULKA 2

	Václav	Marie	Marie	Růžena	Jan	Olga	Jan	Klára	Jan
us)	* 9. 12. 1856	* 16. 5. 1858	* 21. 9. 1859	* 7. 10. 1861	* 9. 3. 1864	* 28. 5. 1866	* 12. 1. 1868	* 16. 4. 1869	* 28. 9. 1870
855	Vrané	Vrané	Vrané	Vrané	Vrané	Vrané	Vrané	Vrané	Vrané
	† 15. 9. 1927	† 3. 2. 1859	† 1. 7. 1892	† 5. 7. 1921	† 16. 4. 1864	† 29. 9. 1866	† 30. 6. 1868	† 2. 5. 1869	† 1887
922	Praha	Vrané	Křivoklát	Praha	Vrané	Vrané	Vrané	Vrané	Vinohrady
orf	sládek, pak		učitelka	učitelka					
biskup	administrátor								
orfu	»Květuš«								
Hanni]									

h
urnalista

c. Herr
kat ve

TABULKA 3

Vladimír Čech
 * 24. 11. 1848 Peruc
 † 5. 7. 1905 Reichenhall
 m. Anna r. Mácová
 † 12. 3. 1933

Vladimír Svatopluk
 redaktor v Praze
 † 2. 2. 1916
 m. Anna
 r. Štulová

Olga
 * 8. 7. 1879
 † 12. 1. 1919
 m. Alois Šašek
 majitel knihtiskárny
 ve Valaš. Meziříčí
 † 24. 4. 1933

Vladimír Čech
 * 15. 9. 1916
 pohrobek
 jediný mužský
 potomek rodiny

Bohuslava
 vd. Seidlová
 * 9. 12. 1907

Jaroslava
 * 18. 1. 1933

Olga
 vd. Seigrová
 * 26. 6. 1909

Eva
 * 10. 6. 1936

Zdeňka
 vd. Mertíčková
 * 4. 1. 1911

a) Zdeňka
 b) Jan
 c) Milena
 d) Jiří

TABULKA 4

Barbora Čechová
 * 24. 11. 1819
 m. Václav Lisec
 rolník v Charvátcích u Budyně
 * 24. 12. 1822

Jaroslav Lisec
 vicepres. vrch. zem. soudu
 * 13. 9. 1842
 † 1913
 m. Anna r. Marková
 z Citolib
 * 24. 2. 1858
 † 1934

Míla

Marie
 m. Karel Švojgr
 ředitel škol v Budyni nad Ohří

1. Blažena vd. Feidušínová
2. Růžena vd. Mácová
3. Václava vd. Šindlerová
4. Karla vd. Drozenová
5. Svatopluk
6. Jaroslav, soukr. úředník
 m. Věra Nebeská

Míla
 * 9. 6. 1879
 m. Alois Novák
 horní inženýr

Jiří Novák
 Mag. Ph.

Zora
 * 25. 12. 1880
 m. MUDr. Jakub
 Brychta
 v Plzni

Jaroslav Brychta

Jelva
 * 1, 2. 1882
 m. František
 Dvořáček
 lékárník v Brně

Zora

Jaroslava

TABULKA 5

Josef Čech,
 dědic statku
 * 18. 11. 1823
 m. Marie r. Fajerová z Dobříně u Roudnice

František
 rolník na Peruci
 * 27. 2. 1854
 † 14. 6. 1919
 m. Anna r. Platilová

Josef
 statkář v Telcích-Skalách
 * 1868
 † 30. 4. 1929
 m. Anna r. Vobrová
 * 1878 † 26. 1. 1939

Milada
 m. Hynek
 Zázvorka
 učitel

1. Milada
2. Vladimír

Václav
 padl
 ve válce

Zdeňka
 m. Karel
 Čejka
 rolník

1. Jaromír
2. Jan
3. Svatopluk

Svata
 vd. Přítelová

Vladimíra
 m. Antonín
 Cervený

1. Jaroslava

Věra
 m. Václav
 Bašek

dávají v milých črtách Růženiných s ideálními učitelkami, trpící, za světlem se pnoucí postavy dívčí se družívají k naivním, soucitným bytostem nezkaženého venkova. Z mnohé drobné črty vycítujeme těžce utajovanou bolest, která ji pomáhala tvořit, nejednou obestírá vážná chmura, tichý smutek. Tyto tajemné stíny houstnou a množí se od té doby, kdy přišla o svého nejlaskavějšího rádce a učitele, který ji nepřestával svými chválami povzbuzovat k práci další a další.

Jak silna byla ještě ve dnech pro ni nejtěžších, ve dnech celonárodního smutku, svědčí její psychologicky velmi zajímavý příspěvek k památníku »Máje« (»Vzpomínky na Svatopluka Čecha«), kde líčí vlastní dojmy z bratrova pohřbu: »Na své oči jsem viděla, jak si Tě srdce česká slavně vyoblékla. Darovala Ti nejčistší perly a démanty, které rozkvetly jako květy za odměnu krásné práce Tvé. Láska českého jména korunovala Tě a vložila v spravedlivé ruce tvé žezlo. Mohl jsi povstati a zahřmět, každý by Tě byl uposlechl, mohl jsi zapéti a poděkovati, každý by Tě byl políbil. Nikdy vůči Tobě nebyla jsem větší popelkou jako toho dne. Ale nespouštěla jsem se Tebe v průvodu, dosahovala jsem i zde ruky Tvé, která po celé moje žití vedla mne měkce a bezpečně — až sem...«

Nastaly však žel brzy zlé doby pro milující srdce. Po smrti mocného kdysi »lva«, jak nazval Svatopluka Čecha druh jeho Josef V. Sládek, počalo se do jeho mrtvolky po nechvalném zvyku českém kopat. Dřív utajení odpůrcové počali snižovat velkolepé dílo a nesporný význam Svatopluka Čecha.

Kolik trapných bolestí zachyceno je v dopisech Růženy Čechové, překypujících vnitřním rozechvěním. Sotvaže ztišena poněkud jemnocitná duše po příkrém odsudku, který prohlašuje Arne Novák ve své knize za ničím neodůvodněný, již zase klesá zraněna někdejší přispěvatelem bratrových »Květů«: »Jak mne urazily a rozhořčily — posměšky v básni Ž. O. Nelenila jsem pročísti dopisy M. na Svatopluka a žasla jsem, jaká je prohlubeň mezi básníkovými vyznáními tehda, když Svatopluk žil, a nyní, kdy Ho není. Nechápu, že duch tak velký může přesvědčení tak lehko podvracet. V prvním okamžiku schystala jsem si spravedlivou odvetu, ale... — Snad to vnuknutí přišlo od Svatopluka z těch vyšších světů, bych zavřela se pevně s protesty svými v sebe. Bývalo, jest a bude vždy na úkor rozkvětu národního, že svůj svého tepe a rozšlapává.

Tehdy, když byly tyto řádky psány, počaly se

již u Růženy Čechové jevit první příznaky vleklé choroby, které se potom stále stupňovaly a otupovaly ušlechtilou duši o veškerou radost ze života a z vlastní práce, která ji dříve těšila v největší opuštěnosti.

K vyjadřování a zachycování nálad i stesků, užívala ráda obrazné mluvy, spřízněné se stylistickým uměním naší Růženy Svobodové.

Nenadála se, že její spisovný jazyk bude podroben nerytířské kritice, že bude postavena na pranýř hanby pro několik chyb, jakých se nevyvaruje žádný tvůrčí duch, dbalý víc obsahu než tvorby, a jaké napravovat přísluší spíše jen redaktorovi listu nebo korektorovi tiskárny. Ale způsob, jakým byla napadená Růžena Čechová jenom snad proto, že se stalo nechvalnou modou špinit památku Svatopluka Čecha a všeho, co s ní souviselo, byl by musil roztrpčít i nejotrlejšího viníka, neřkuli dámu tak jemnou a chorobně precitlivělou, jako byla sestra básníkova.

Několika dopisy, plnými stesku, ba naděje a bolesti z nespravedlivé potupy a hanby, vrací se churavá spisovatelka ke »kruté popravě své literární práce:«

»Co mne nejvíce urazilo, bylo to, že si na mne kritik vyjíždí jako na škůdce posvátných našich statků.« A dále: »Měla bych snad odložit pero, a také bych ho odložila hned, kdyby láska k němu nebyla tak velká, větší, než si sama přeji. A ještě i to, že zářících chviliek těch potřebovala jsem a potřebuji jako úlev v bolestné nemoci. Ale pak dále? Nederu se v popředí, spokojím se tu a tam pohostinsky mi nabídnutým místečkem v popředí a také neodbývám práci svých jako něčeho vedlejšího. Jsou mi příkazem mé ohnivé lásky k peru a především k mému zbožňovanému jazyku. A najednou nejsem ničím, jsem sprostou tupitelkou české řeči, snad tedy nejsem ani Češkou. A to Svatopluk vložil péro do ruky s přesvědčením o mém nadání — !«

Tyto a jiné ještě bolestné výkřiky, napsané spisovatelkou, zmučenou utrpením tělesným i duševním, rok před její smrtí, která uzavřela obsažnou knihu jejího života dne 5. července roku 1921.

Dětem zanechala Růžena Čechová rozkošnou povídku »Děti chudého krále«, kterou vyzdobili její synovec Vladimír Svatopluk Čech s malíři J. F. Hettešem a Pavlem Korbrem, několika přilehavými obrázky a která vyšla v Nymburce nákladem učitele Františka Hrnčíře, a pak soubor povídek »V zahradě mládí«, ilustrovaných Věnceslavem Černým a vydaných nákladem Jos. R. Vilínka.

Redakce prosí pp. čtenáře, aby se seznámili s dp. duchovními a správci matrik ve svém okolí, vysvětlili jim úkol našeho »Svazu«, vyprosili si od nich svolení k nahlížení do farních matrik a příležitostnému podávání zpráv jiným v jiným našim členům. Již dnes můžeme opatřit čtenářům zprávy z některých far, při čemž jednou pro vždy poznamenáváme, že veškerá služba naší redakce je zásadně vždy bezplatná, a děje se jen členům neb předplatitelům časopisu. K dotazům přikládáte frankovanou zpáteční obálku.

Místo posledního odpočinku pražského arcibiskupa K. Lamberka.

Václav Bartůněk

Ke skromným ilustracím, připojeným k připravované knize o Lamberkovi, chtěl jsem opatřit fotografii hrobu nebo náhrobku Lamberkova. Protože podle dosavadních znalostí měl býti Lamberk pohřben v Oseku, dopsal jsem do tamějšího kláštera se žádostí o opatření vhodné fotografie náhrobku.¹⁾ Ke svému překvapení jsem dostal s datem 17. I. 1946 negativní zprávu od Dr. Krahle O. Cist., který prohlásil, že po náhrobku nebo po hrobě Lamberkově není v klášterním kostele ani stopy. Současně projevil domněnku, inspirovanou nejspíše knihou Brunerovou (*Ein Cistercienserbuch*), že arcibiskup je asi pochován v Bohosudově. Další pátrání v tamější jesuitské koleji přineslo užitek sice nepřímý, ale v závěru překvapující. Pamětní kniha, podle sdělení rektorátu bohoslovské jesuitské koleje, zaznamenává o návštěvách Lamberkových, co víme z historie Schmidlovy. Ke kolejním událostem z r. 1705 však přináší poznámku, psanou v souvislosti s otevřením krypty v kostele.²⁾ Tehdy se přišlo na zvlášť nápadně přistrojené mrtvé tělo významného nebožtíka. Zápis knihy vypráví, že šlo podle zachovalých částí oděvu prý o příslušníka řádu maltézského nebo řádu německých rytířů. Mrtvý měl na prsou pozlacený kříž a bílé pallium, nohy byly obuty do holinek, opatřených pozlacenými ostruhami. Analista, který nález popisoval nebo slyšel popisovat, si neuvědomil, že pohřbený byl velmistrem křižovnického řádu. Holinky s ostruhami vydávají svědectví nejen o příslušníku rytířského řádu, ale i o šlechtici, který byl milovníkem koní a jezdíval na koni, jak je proto u Lamberka dosti dokladů. Že se v nálezu může spatřovat tělo bývalého arcibiskupa Lamberka, potvrzuje skoro nadevší pochybnost nález pektoralu a hlavně pallia. Tím je podána korekce dosavadních vědomostí o místě posledního odpočinku arcibiskupa Karla Lamberka. Je těžko vysvětlit, proč nebyl pocho-

ván v Oseku. Tradice, která po tři sta let udržovala pověst o jeho pohřbení v milovaném místě jeho pobytu, vznikla nejspíše z dotazu oseckého hejtmána, jak je znám z archivního materiálu, oznámivšího jeho smrt do Prahy a žádajícího o instrukce stran pohřbu. Bohosudov si zvolil nejspíše zesnulý sám ve svém testamentu.

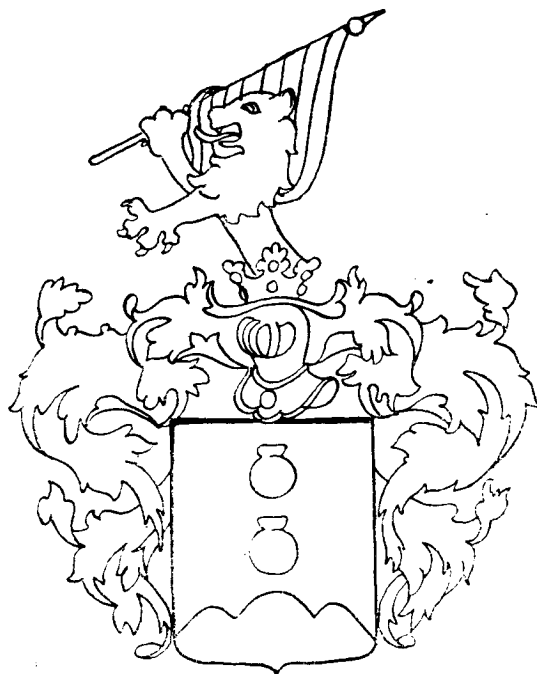
ZNAKY PRAŽSKÝCH PRIMÁTORŮ

Vladimír Janovský

Šustr z Goldburgu.

(1672—1677)

V modrém štítě u spodku zlaté trojvrší, nad prostředním vyšším vrchem dvě koule nad sebou, spodní koule stříbrná, horní koule zlatá. Pokryvadla v pravo černá a zlatá, v levo černá a stříbrná. Na helmě koruna, z ní poloviční stříbrný lev,

držící v pravé tlapě zlatou žerď praporovou se zlato-černě pruhovaným praporem, přes žerď přehozeným.
(Dipl. z 10. XI. 1672.)

¹⁾ A. Frind, *Die Geschichte der Bischöfe u. Erzbischöfe v. Prag*, 200. (»am 18. September 1612 zu Osseg verschied u. in der dortigen Stiftskirche seine letzte Ruhestätte erhielt«). Totéž tvrdí Dr. V. Ryneš ve spise *Metropol. chrám sv. Víta*, str. 101. (Vydalo nakl. Vyšehrad v Praze 1945).

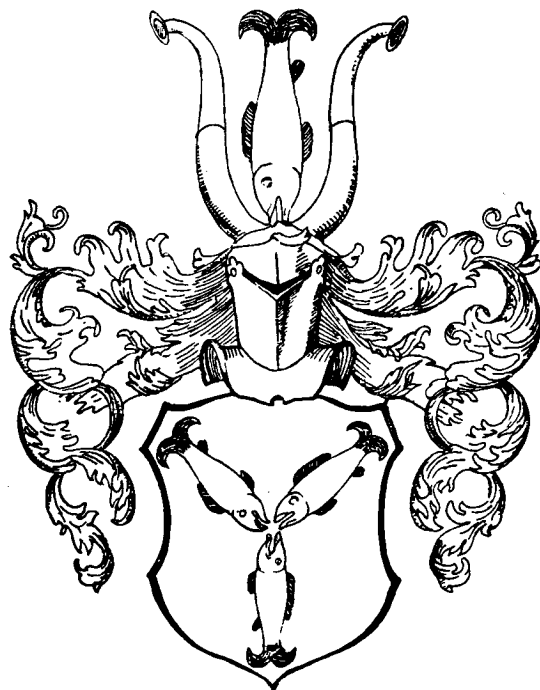
²⁾ Archiv koleje Tov. Jež. Bohosudov. *Historia residentiae Soc. Jesu Beatae Virginis Dolorosae sub Krupna. Pars II. Annuario*, 206. (Sdělení vldp. Tom. Vítka S. J. t. č. rektora dto 25. IV. 1946).

Pavel Kapr z Kaprštejna.

Popis erbu: V červeném štítě 3 kapři přirozené barvy vidlicovitě z hrotů štítu hlavami do středu ležící. Kolčí helm s pokryvadly červeno-stříbrnými po obou stranách. V klenotě 2 rohy bůvolí dělené, pravý nahoře stříbrný, dole červený, levý barev obrácených. Mezi rohy kapr přirozené barvy hlavou dolů¹⁾ vyskytuje se též štít modrý.²⁾

Pavel Kapr obdržel tento erb spolu se svými bratry Zikmundem a Jakubem erbovním listem daným ve Vídni 10. X. 1565³⁾ a užíval od té doby predikát z Kaprštejna.

Pocházel ze zámožné rodiny pražské, stal se pražským primátorem v r. 1565 v kteréžto funkci byl až do r. 1571.⁴⁾ Z rodiny později obdržel stav šlechtický Jan Kapr, pražský perkmistr v r. 1580.

¹⁾ Dle erbovního listu z roku 1565. (Uvádí Erben: Die Prim.)

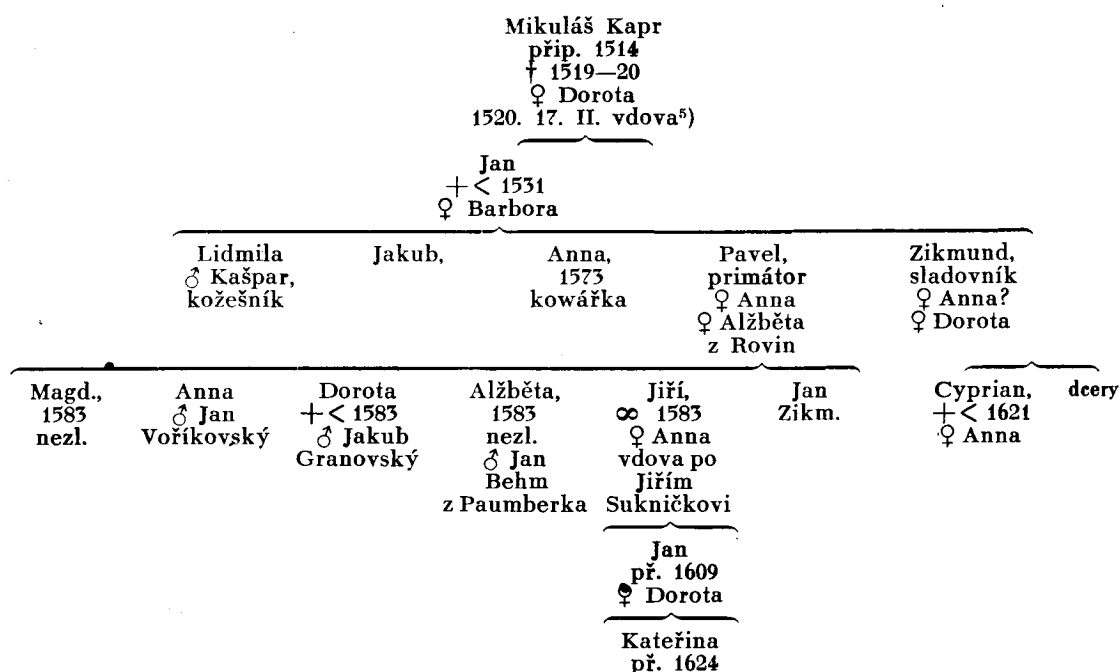
²⁾ Král: Heraldika 347.

³⁾ Král: Die Adel. (B. 287, f 247 p. v.)

⁴⁾ Erben: Die Primatoren s. 28, 31

⁵⁾ Teige: Zákl. místop. pr. V. Vojtíšek, Radnice staroměstská v Praze, Praha 1923.

Částečný rozrod Kaprů z Kaprštejna:

VÝVOD ze 32 předků (aneb alespoň vývod z 16-ti předků) vyprošujeme si tímto od každého našeho člena pro svazový archiv (viz čl. 7. stanov, povinnost člena věnovati rodový vývod archivu). — Upozorníme Vás vždy ihned, pak-li některé příjmení vyskytá se v témž kraji v rodovém vývodu jiného našeho člena.

Konrád Šustr, zlatotepec
1571 koupil dům v Praze
m. Lidmila

Daniel	Anyžka m. Stark 1604	Suzana	Jan Š. z Goldburku zlatotepec, prubíř zemský Erb. list 16. IX. 1608 † 5. IX. 1620 Kutná Hora m. Anežka	Tobiáš 1631—32 správce mincovny v Praze 1632—36 mincmistr v Praze 10. XI. 1627 polepšení erbu † 1636 m. Dorota	Kateřina m. Baldvein
Anna m. Haldius	Karel Felix 1643 radní 1646 hejtman městské kompanie 1654 prubíř zemský 1672 přímátor † 5. IX. 1677			Jan	
Karel Dr. theol. opat u sv. Jana			Dcera N.		

ZPRÁVY

Korbové.

U příležitosti odsunu Korbů v Weidenheimu přinesl denní tisk 4. X. 1946 poznámku, že rod ten vzešel od Korba, číšníka krále Václava IV. — Máme již zkušenost, že kdykoliv denní tisk se rozpíše o nějaké genealogické otázky, uvede vždy něco nepřesného a nepravdivého. Také v tomto případě tvrzení denního tisku není správné. O Korbech je bezpečně známo, že jejich nejstarší prokazatelný předek, jímž počíná posloupnost, Jiří Korb, žil r. 1636 na Starém městě pražském v osadě sv. Jiljí. Potomek tohoto Jiřího, pražský magistrátní rada František Konrád Korb byl teprve r. 1792 povýšen do stavu šlecht. Baronie udělena až 1867 Ludvíku Korbovi.

Ústav pro výzkum veřejného mínění položil české veřejnosti několik otázek, osvětlujících její vztah a poměr k české historii. Jedním z dotazů byla otázka, vedou-li doma rodinnou kroniku. Kladně odpověděl jen mizivý počet tázaných, 10%. Kroniku nevede 90%. Má tedy náš časopis před sebou veliký úkol, na dlouhá léta. Hlásáme zásadu, že v každé české rodině má být vedena rodinná kronika, počínající řádně a spolehlivě sestaveným rodokmenem.

Židovské matriky z let 1880—1944 ze zemí České a Moravskoslezské (kromě pohraničí) byly zničeny 18. dubna 1945 v jedné z pražských německých papíren za účasti gestapa. Ministerstvo vnitra jako nejvyšší dozorcí úřad matriční prohlásilo nyní duplikáty židovských matrik za originály a nařídilo jejich předání ustaveným již židovským náboženským obcím.

Znak ve formě nové tovární značky našli jsme na pražských veletrzích ve stánku a na výrobcích Pilnáčkovy mydlářské továrny. Znak je dělen. V horním zlatém poli černé siluety kralovohradeckých kostelních věží. V dolním červeném poli stříbrná ovce (připomínka na lanolin, vyráběný z tuku ovčí vlny).

LITERATURA

Anthony Wagner:

Heraldry in England. — Penguin Books, London 1946.

Sledujeme-li současnou anglickou knižní produkci v oboru heraldiky, a třeba tak činíme ze středoevropského povzdálí, pozorujeme, že tato produkce do počtu silně poklesla proti době před rokem 1939. Anglie má nyní jiné starosti a zvláště je mají ti, kdož tam dříve měli přímý, živý zájem na heraldice a o heraldiku.

Jednou z mála heraldických publikací z poslední doby je drobná Wagnerova knížečka o pouhých 36 stranách, z nichž 14 připadá na patitul, titulní list, příslušné vakáty, ilustrace v textu a na konci na bibliografické poznámky, vysvětlivky k ilustracím a rejstřík. Je tedy Wagnerova práce sotva více nežli pouhým článkem, jenž je spíše záminkou k tomu, aby ve formě knížky mohla být uveřejněna řádka (celkem 15) bezvadných barevných reprodukcí autentických heraldických maleb, od samého počátku heraldiky až po dobu poslední.

Obsahem knížky je stručná historie anglické heraldiky, při čemž autor, jenž jako Richmond Herald je jedním ze šesti hlavních úředních heraldických činitelů anglických, ovšem nemohl pomi-

nout vymezení pojmu heraldiky a dějiny heraldiky vůbec, zvláště pokud jde o její počátky. Autor nepřijímá žádnou z několika nejobvyklejších teorií o vzniku erbů, naznačuje však i zajímavou možnost jinou. Spojuje vznik heraldiky s dědičností ve feudálním zřízení, které předpokládalo dědičnost na straně lenních pánů i leníků. Zdá se nám, že tato theorie neobstojí, neboť v zemích, kde erby vznikly, byla dědičnost lenních práv i závazků pevnou institucí již daleko dříve.

Práce nepřináší celkem nic nového, ba ani nevysvětluje, ačkoli by jistě toho bylo zapotřebí, proč vlastně má anglická heraldika názvosloví francouzské. Za to však si autor neodepřel věnovat místo některým větám obecného rázu o významu heraldiky. Tak na př. na str. 13 tvrdí, jistě správně, že důkladné heraldické bádání by přispělo k vysvětlení společenské struktury, jak byla v počátečních dobách heraldiky, a dodává k tomu, že by vysvětlilo i mnoho z genealogie a regionální historie, což ovšem je zcela zřejmé. Toto své tvrzení uvádí větou i pro nás zajímavou, že je zapotřebí ještě mnoho badatelské práce historické. Tedy i v Anglii, jež se Švýcarskem je snad nejheraldičtější zemí, se projevuje nedostatek heraldického průzkumu. Nejen tedy u nás.

Podobný povšechný ráz má poslední věta odstavce na str. 15, v níž autor s oprávněnou hrdostí poukazuje na to, jak anglická aristokracie se liší od kontinentální; za základní rys této odlišnosti pokládá pojem anglického gentlemana.

V stručném výčtu literatury (str. 28) autor uvádí kromě klasických prací Planchého, Barrona a Fox-Daviese ku podivu i zcela populární, ač poustavou a svědomitou knihu C. W. Scott-Gilese *Romance of Heraldry* (London 1929, 2. vyd. 1940).

Několik poznámek k ilustracím: Z reprodukce smaltových portrétů Geoffreyho Plantageneta z roku 1151 (tab. I) lze vyčíst zajímavý poznatek, že heraldické zobrazování popeličiny je stejně staré jako heraldika sama; plášť, jež má Geoffrey na sobě, je podšit ve vzoru téhož tvaru, jakým se v heraldice zobrazuje popeličina, takže portrétista zřejmě chtěl naznačit, že Geoffrey měl na sobě popelčí plášť. I tinktury jsou stejné, jak je heraldika vyžaduje — stříbrná a modrá.

Další poznámka se týká ilustrací na str. 10, které vyobrazují řadu pečeti. Nejsou to fotografie, nýbrž perokresby, ale i z těch jsou zřejmy některé zajímavosti. Tak na obrázku B je pečeť Williama Fitze Empresse z doby před r. 1163. Jezdec na pečetí třímá v levici štít se lvem ve skoku, ale hledícím vlevo. Na obrázku D je pečeť Ralphe de Monthermer z r. 1300; je to rovněž pečeť jezdecká, avšak zajímavá tím, že jezdec třímá meč v levici a štít v pravici a že klenot na přílbě se opakuje i na koňské hlavě. Takový klenot na koňské hlavě vidíme i na reprodukci na tab. V; je to iluminace z Lutrellova žaltáře z doby kol 1340.

J. Milde.

Odložilík Otakar: *»Nástin českosl. dějin«*. Praha 1946, Beaufort. 170 str., Kčs 50.—. Dobré a přehledné dílo. O jeho užitečnosti svědčí, že máme již čtvrté vydání. Předností proti starším publikacím je okolnost, že vede děj do nejnovější doby a všímá si otázek hospodářských, sociálních a kulturních.

Příbram. *Jubilejní almanach gymnasia v Příbrami*. Nákl. gymnasia 1946, 160 str., Kčs 80.—. Tisk vydán k 75ti letému výročí založení a trvání příbramského gymnasia. Ve vzpomínkách přispívatelů zachycen nejen život ústavu a města, ale i jmený seznam žáků a profesorů, kteří ústav navštěvovali nebo na něm působili. Dlouhá řada jmen uvádí i zaměstnání a adresy.

Hypšman Bohumil Arch.: *»Sto let starom. rynku a radnice«*. Václ. Poláček. str. 80 a 44 vyobr. Kčs 90.—. Není snad českého rodu, jehož alespoň jeden příslušník nebydlil kdy v Praze, a tak ku hlavnímu městu království mají všichni čeští rodopisci svůj citový vztah. A středem všech dějů v minulosti byl staroměstský rynek, k němuž často obráceny zraky všech obyvatel země. Souhlasíme s urbanistou Hypšmanem, že stavební řešení prostoru tak citlivého, vyžaduje ruky nejvyšší pietní. — O pohromě Staroměstské radnice tu napsal samostatnou kapitolu pražský vrchní archivář, univ. prof. Dr. Václav Vojtíšek.

Duštíra Josef: *»Historie Duštírova rodu z Pojizeří«*. Str. 16. Soukr. tisk. Autor u příležitosti dovršení životní šedesátky, k níž upřímně blahopřejeme, vzpomenu minulosti svého rodu přetištěním několika pramenných dopisů a dokladů ze svého archivu.

Čeleda Jaroslav: *»Josef Mysliveček«*. Nakl. Jos. Svoboda, 1946. Str. 286. — Naším rodopiscům a kronikářům doporučujeme, aby dílka tohoto druhu zařadili do své knihovny. (Nemá být rodopisců bez knihovny). A to pro výstižný, a možno říci zorný způsob, jak je tato rodová historie mlynářů Myslivečků zpracována. Dotýká se i poměrů mlynářských vůbec, života Staré Prahy z l. 1700—1750 zejména. Postrádáme však jmenný rejstřík. Na str. 35. a jinde se autor rosepisuje i o větvích mimopražských. Kdyby se nás spisovatel před vytištěním knížky zeptal, zda máme ve svazovém archivu zprávy o Myslivečcích, byli bychom mu prozradili, že 19. XI. 1711 byl u Unhošti oddán Václav Mysliveček z Dubového Mlejna s Justinou, dcerou svobodného mlynáře Jana Svaška z Poteplí. I v pozdějších letech jsou v Unhošti matriční zápisy o Myslivečcích, které bychom rádi ze svazového archivu dali spisovateli k dispozici. O tom však knížka zpráv nemá, ač jiné pošlosti vypočítává až na Moravu.

Brotánek Jiří Karel: »Deset generací Havlíčkovských.« Nákl. MNV. v Havl. Brodě 1946. 228 stran. — Ctitelé největšího českého novináře najdou v této přehledné knize podrobné dějiny Havlíčkova rodu, i rodů zpřízněných. Podrobný ukazatel umožňuje snazší orientaci. Dílko je toho druhu, jež nazýváme »životní prací« autorovou.

Kuběnka Jan ml.: »Nejstarší jaroměřská matrika 1628—1705«. Lidové nakl. v Jaroměři 1945. 43 stran. Péči místních badatelů vydán zde abecední soupis příjmení, vyskytujících se v nejstarší matrice, připojena statistika o počtu křtů, oddavků a úmrtí v jednotlivých letech, pořad duchovních atd. — Podobné pečlivé práce rádi otiskneme našim městům jako články ve svém časopisu, přičemž sazby možno užít k zvláštnímu otisku.

Renner Jan: »Pečetidla, pečeti a znak král. m. Rakovníka«. Nákl. MNV Rakovník 1946. Cena Kčs 24.—. Svědomitá práce, provázená řadou vyobrazení. — Od autora bychom uvítali sestavení a vydání rodokmenů starožitných rodů rakovnických, o nichž má jistě mnoho výpisků.

DOTAZY

35. **Zíbr** (Zýbr, Zýber, Zibr, Ziber, Ziebr, Sýbr, Sýber, Sibr, Síber, Siebr, Sibr, Siber, Zív a pod.). Hledám výskyt ve všech dobách a ve všech krajích, mimo Doksany, Roudnice n. L., Mělník a Hrubý Újezd. — Kdo mi opatří farní výpisky z Vetlé (Lounky a Kyškovice) a Mělník? Adr.: Dr. Frant Zíbr, Dvůr Králové n. Lab., Rokycanova 980.

36. **Omaczka Petr** (Mšeno u Mělníka) ujímá 20. 5. 1635 domek Pana Brykcejna, s jehož dcerou (netí?) se žení. Hledám starší zprávy.

37. **Vomáčka Jiří** nar. 13. 4. 1659 ve Lštění u Poříčí n. Sáz. Hledám starší zprávy.

38. **Hora.** Kdo byli rodiče Markéty Horovny z Ocelovic, manželky Asmana Štampacha ze Štampachu a na Hořeticích (žil 1542). Neumann ve své monografii o Horech z Ocelovic nezná jmen jejích rodičů.

39. **Hora, Homolka.** »Acta archiep. curiae prag.« (úřední orgán pražské konsistoře říms. kat.) otiskuje dotaz, jímž pro rodokmen básníka a národního umělce Josefa Hory hledán jest oddací zápis (kol 29. XI. 1761). Jan Hora a Dorota Homolková.

40. **Kocián.** Janu Pavlovi Kociánovi (manž. Uršula Johana) propůjčeno 5. 3. 1728 místo kontribučního písaře, radou města Vodňan. Ve Vodňanech pokřtěn mu r. 1729 syn Jan Křištof, r. 1731 dcera Kateřina. Kam se odstěhoval z Vodňan? Kde zastával místo písaře před tím?

41. **Hanl, Hanel Josef** byl purkrabím v Středoklukách a zemř. 1742 Nymburk. Hledání předchůdci, případně spojitost s rodem Hanl van Pinten (Flandry).

42. Překlad z ruštiny a polštiny kdo obstará? (Genealogie).

43. MNV v P. se nás táže na literaturu o právu obcí na vlastní znak.

44. **Zelinger Augustin** (též Selynk, snad i Zelinka) asi r. 1700 byl obročním písařem na zámku Buštěhrad u Kladna. Hledána data křestní, oddací a úmrtí.

45. **Petzold Václav** (psáno i Bažalt, Pežolt a pod.) kol 1740 úředník na panství křivsoudovském. Choť Barbora Kateřina ovd. Láblarová, rozená Viržbinská z Korčaku. Hledána bližší data.

46. **Chupor John** (Jan) zemřel v U. S. A. Ministerstvo zahrani, věci v Praze IV., Černínský palác, hledá dědice pozůstalosti, zejména dceru Marii.

Odpovědi:

10. **Voleník.** Šimon Olejník, kuchař, ukázav list zachovací svého řádného na svět zplození od práva města Nymburka z roku 1509, přijal právo městské L. P. 1572. (Arch. m. Prahy, sign. 535, kniha městských práv, fol. 81.) K. Vyšín.

25. **Müller.** L. P. 1757. Dne 21. května pokřtěno dítě v kapli čtrnácti sv. pomocníků nad Michlí jménem Josef, otce Jana Milera, mušketyra od regim. württenberského, matky Alžběty. Kmotři vesměs od téhož regimentu. — (Farní matr. v Michli, pag. 49.) Dr. V.

30. **Wagner.** O učitelském rodu Wagnerů otiskl Fr. P. Zlonický besídku v »Nár. Pol.« ze dne 25. I. 1944.

SVAZOVÉ ZPRÁVY

Předplatné račte nám zaplatiti. Pořádek je základem úspěchu, časopis nemůže být zasílán tomu, kdo předem nepošle předplatné. — Členství přibývá, první číslo druhého ročníku vyjde již o 32 stranách. — Místnost pro umístění kanceláře v středu Prahy hledáme. Ústřední topení nutné. Nájem jsme ochotni platiti. — Ukázková čísla (jak bývalo před válkou zvykem) není možno za dnešních poměrů pro vysoké náklady na tisk zasílati. — Schůze členstva (s poradami, ukázkami starých knih a pod.) jsou pořádány každé první všední pondělí v měsíci o 6. hod. v kavárně »Boulevard« v Praze II. Václavské nám.

Nakladatel: Vydavatelské družstvo »Rodokmen«, zaps. spol. s r. o. Redakce: Praha I, Bartolo-
mějská 9n. Administrace: Praha I, Národní 25. Novin. sazba povolena ředit. pošt. a tel. v Praze
pod čj. IA-7-2372-OB-46. Dohlédací pošt. úřad Praha 25. Tiskem E. Vychnera Praha-Břevnov 201.